

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства енергетики
України
від 18.06.2025 № *236*

ЛИСТ ОЧІКУВАНЬ ВЛАСНИКА

Акціонерного товариства «Оператор ринку»

на 2026 рік

UB
Міністерство енергетики України
№236 від 18.06.2025
КЕП: Галушенко Г. В. 18.06.2025 12:09
382367105294AF97040000007CDD0600E792DA03
Сертифікат дійсний з 02.05.2025 14:21 до 02.05.2026 14:21

Цей Лист очікувань власника Акціонерного товариства «Оператор ринку» на 2026 рік (далі – Лист очікувань власника) розроблено на виконання пункту 5 частини першої статті 6 Закону України «Про управління об'єктами державної власності», пункту 74 Політики державної власності, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2024 року № 1369 (далі – Політика державної власності), відповідно до Порядку підготовки та затвердження листа очікувань власника, затвердженого наказом Міністерства енергетики України від 31 жовтня 2024 року № 419 (зі змінами, внесеними наказом Міністерства енергетики України від 20 січня 2025 року № 29), та з урахуванням Методичних рекомендацій щодо підготовки листа очікувань власника, затверджених наказом Міністерства економіки України від 01 жовтня 2024 року № 24098, і містить коротко- та середньострокові фінансові, операційні і нефінансові цілі та відповідні показники діяльності Акціонерного товариства «Оператор ринку» на 2026 рік.

I. Цілі діяльності Акціонерного товариства «Оператор ринку»

Акціонерне товариство «Оператор ринку» (код згідно з ЄДРПОУ 43064445) (далі – АТ «Оператор ринку», Товариство) утворене з метою виконання функцій оператора ринку електричної енергії щодо створення організаційних, технологічних, інформаційних та інших умов для здійснення регулярних торгів на ринку «на добу наперед» (далі – РДН) та внутрішньодобовому ринку (далі – ВДР) відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон).

Товариство забезпечує функціонування РДН та ВДР, здійснює організацію купівлі-продажу електричної енергії на цих сегментах ринку електричної енергії відповідно до Закону та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності зі здійснення функцій оператора ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), від 27 грудня 2017 року № 1466 (далі – Ліцензійні умови).

Крім того, згідно з положеннями Закону АТ «Оператор ринку» має право організовувати та проводити електронні аукціони з купівлі-продажу електричної енергії за двосторонніми договорами.

Основною ціллю Товариства, як єдиного оператора РДН/ВДР в Україні, є надання доступних та якісних послуг учасникам ринку електричної енергії, що відповідають найкращим європейським та світовим практикам, з метою забезпечення прозорості функціонування РДН/ВДР з дотриманням принципів вільного ціноутворення.

Основою формування дохідної та витратної частин Товариства є надання послуг з організації купівлі-продажу на РДН/ВДР та організація торгів на РДН/ВДР. Діяльність на РДН/ВДР є основною діяльністю АТ «Оператор ринку», доходи за якою складають 95% від всіх доходів Товариства.

Сполучення ефективно функціонуючих РДН та ВДР з єдиним РДН (single day-ahead market – SDAC) та єдиним ВДР (single intraday market – SIDC) Європейського Союзу (далі – ЄС) є ключовим компонентом стратегічної мети України щодо об'єднання енергетичних ринків з ЄС (market coupling) для інтеграції ринку електричної енергії України до внутрішнього ринку ЄС. Ціллю Товариства в рамках market coupling є отримання статусу номінованого оператора ринку (NEMO) та організація торгів на об'єднаних ринках SDAC/SIDC.

Крім того, відповідно до Закону Товариство є особою, яка професійно організовує операції з оптовими енергетичними продуктами на ринку електричної енергії, а також виконує функції адміністратора передачі даних та адміністратора платформи інсайдерської інформації відповідно до Ліцензійних умов.

Також, відповідно до Закону Товариство надає інформаційно-консультативні та організаційні послуги, пов'язані з функціонуванням ринку електричної енергії та організовує торги гарантіями походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії.

Виконання зазначених цілей спрямовано на забезпечення належного функціонування ринку електричної енергії, його розвиток та одержання прибутку від провадження господарської діяльності для задоволення інтересів акціонера в межах і на умовах, визначених законодавством та Статутом АТ «Оператор ринку» (далі – Статут).

За класифікатором видів економічної діяльності Товариство здійснює такі *види діяльності*:

Основні види діяльності:

35.14 Торгівля електроенергією.

Допоміжні види діяльності:

46.12 Діяльність посередників у торгівлі паливом, рудами, металами та промисловими хімічними речовинами;

46.18 Діяльність посередників, що спеціалізуються в торгівлі іншими товарами;

46.19 Діяльність посередників у торгівлі товарами широкого асортименту;

46.90 Неспеціалізована оптова торгівля;

62.02 Консультування з питань інформатизації;

63.99 Надання інших інформаційних послуг, н.в.і.у.;

66.11 Управління фінансовими ринками;

66.12 Посередництво за договорами з цінними паперами або товарами;

85.60 Допоміжна діяльність у сфері освіти.

II. Фінансові цілі діяльності АТ «Оператор ринку»

Фінансовими цілями АТ «Оператор ринку» визначено такі:

1. Одержання прибутку від провадження господарської діяльності для задоволення інтересів акціонерів та забезпечення достатнього рівня рентабельності діяльності Товариства.

Однією із основних цілей діяльності Товариства, визначених у Статуті, є одержання прибутку від провадження господарської діяльності для задоволення інтересів акціонера Товариства в межах і на умовах, визначених законодавством та Статутом. Показниками, які характеризують здатність Товариства щодо створення необхідного прибутку у процесі своєї господарської діяльності є коефіцієнти рентабельності. Значення показників рентабельності зазначено у розділі I «Фінансові показники» таблиці «Цільові показники ефективності АТ «Оператор ринку».

Під час планування прибутку Товариства та рівня рентабельності враховуються обмеження (зокрема, рівень прибутку), встановлені Правилами РДН

та ВДР, затвердженими постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 308.

Досягнення окремих операційних показників, запланованих від реалізації операційної цілі «Організація та проведення електронних аукціонів з купівлі-продажу електричної енергії на товарних біржах (за двосторонніми договорами)», можливе за умови отримання товариством відповідної ліцензії Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) на провадження професійної діяльності на організованих товарних ринках – діяльності з організації торгівлі продукцією на товарних біржах та набуття статусу товарної біржі.

2. Ефективне використання власного капіталу Товариства.

У своїй діяльності Товариство керується законодавством, Статутом та принципами економічної доцільності задля досягнення основної мети – отримання прибутку.

У процесі здійснення господарської діяльності АТ «Оператор ринку» генерує власний капітал, який необхідно підтримувати на достатньому рівні для подальшої можливості здійснення розвитку Товариства. Критерієм, що характеризує ефективність використання власного капіталу є коефіцієнт рентабельності власного капіталу.

Значення показника рентабельності власного капіталу зазначено у розділі I «Фінансові показники» таблиці «Цільові показники ефективності АТ «Оператор ринку».

3. Забезпечення стійкого фінансового стану Товариства.

Фінансова стійкість Товариства залежить від ефективного управління фінансовими ресурсами і визначається оптимальною структурою активів та джерел їх фінансування.

Одним із критеріїв оцінки фінансового стану Товариства є його платоспроможність та ліквідність, які характеризують здатність Товариства погашати свої зобов'язання.

Під час розрахунку коефіцієнта фінансової стійкості враховуються поточні зобов'язання, лівову частку яких складає кредиторська заборгованість за електричну енергію. Зважаючи на особливості організації купівлі-продажу електричної енергії на РДН та ВДР, установлені законодавчо, кредиторська заборгованість за електричну енергію повністю покривається дебіторською заборгованістю за електричну енергію, оскільки Товариство використовує механізм ескроу рахунків (рахунки умовного зберігання).

АТ «Оператор ринку», здійснюючи організацію торгів та забезпечуючи проведення розрахунків, не впливає на обсяги та ціни за куплену-продану електричну енергію, а тому не може впливати і на обсяги дебіторської та кредиторської заборгованостей за електричну енергію, яка утворюється в останній день звітного місяця. У зв'язку з цим, усі фінансові показники, пов'язані із дебіторською та кредиторською заборгованостями, переважно не залежать від управлінських рішень Товариства.

Значення показників платоспроможності та ліквідності зазначено у розділі I «Фінансові показники» таблиці «Цільові показники ефективності АТ «Оператор ринку».

4. Своєчасна та в повному обсязі сплата дивідендів.

З моменту перетворення Державного підприємства «Оператор ринку» з державного підприємства в акціонерне товариство АТ «Оператор ринку» сплачує дивіденди у законодавчо встановлені терміни відповідно до прийнятих вищим органом управління рішень.

У 2026 – 2028 роках Товариством заплановано сплату дивідендів на рівні 75% від планового чистого прибутку попереднього року (планування суми дивідендів здійснюється з врахуванням положень Державної дивідендної політики, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2024 року № 1369).

Суми дивідендів, заплановані на 2026 – 2028 роки, визначено у розділі I «Фінансові показники» таблиці «Цільові показники ефективності АТ «Оператор ринку».

II. Операційні цілі діяльності АТ «Оператор ринку»

Операційними цілями АТ «Оператор ринку» визначено такі:

1. Здійснення капітальних інвестицій, які передбачені інвестиційним планом Товариства, зокрема виконання проєктів, пов'язаних із забезпеченням здійснення функцій оператора ринку та розвитку Товариства.

У 2026 році планується інвестувати 35,8 млн грн у:

придбання основних засобів у сумі 17,1 млн грн;

придбання (створення) нематеріальних активів в сумі 9,8 млн грн;

модернізацію в сумі 8,9 млн гривень.

У 2027 – 2028 роках очікується здійснення інвестування власних коштів у розвиток Товариства в сумі 65,6 млн гривень.

Джерелами фінансування капітальних вкладень будуть власні кошти Товариства (амортизаційні відрахування та прибуток).

2. Надання інформаційно-консультативних послуг учасникам ринку та розширення кількості отримувачів таких послуг.

Стратегічним планом Товариства на 2022 – 2026 роки передбачено надання інформаційно-консультативних послуг учасникам ринку, яке є однією із стратегічних цілей, що передбачає розширення кількості отримувачів таких послуг шляхом реалізації заходів з надання інформаційно-консультативних послуг щодо роботи на ринку електричної енергії України.

Зазначені заходи були розроблені з метою підвищення обізнаності учасників ринку електричної енергії про роботу самого ринку, враховуючи великий попит на такий вид інформаційно-консультативних послуг. Передумовами для створення таких послуг стали поява нових учасників ринку, компаній та установ, які працюють в енергетичному секторі, а також виклики для електроенергетичної галузі, пов'язані з впливом військової агресії росії проти України. Беручи до уваги всі вищезазначені фактори, Товариством у травні 2024 року було організовано перший захід із надання інформаційно-консультативних послуг щодо роботи на ринку електричної енергії України. У 2026 році запланована кількість отримувачів інформаційно – консультативних послуг із проведення

заходів щодо роботи на ринку електричної енергії України становитиме 90 учасників, у 2027 році – 93 учасники, у 2028 році – 94 учасники).

3. Організація та проведення електронних аукціонів з купівлі-продажу електричної енергії на товарних біржах (за двосторонніми договорами).

Для реалізації зазначеної цілі Товариство забезпечить:

організацію та проведення електронних аукціонів з купівлі-продажу електричної енергії на товарних біржах (за двосторонніми договорами);

організацію взаємодії з адміністратором розрахунків у частині реєстрації на його платформі обсягів купівлі-продажу електричної енергії за двосторонніми договорами, укладеними між учасниками за результатами електронних торгів (аукціонів);

впровадження процесів реєстрації на платформі адміністратора розрахунків обсягів купівлі-продажу електричної енергії за двосторонніми договорами (за умови технічної можливості реалізації таких змін з боку адміністратора розрахунків);

оптимізацію (за потреби) інструментів забезпечення виконання та проведення розрахунків між сторонами двосторонніх договорів, укладених за результатами електронних торгів (аукціонів);

розробку концепції подальшого розвитку та вдосконалення торгового майданчика з організації та проведення електронних торгів (аукціонів) з урахуванням досвіду європейських країн;

здійснення закупівлі та впровадження необхідного програмного забезпечення для проведення електронних торгів/аукціонів (у разі необхідності);

впровадження концепції подальшого розвитку діяльності з організації торгівлі продукцією на товарній біржі (проведення електронних аукціонів за двосторонніми договорами).

III. Нефінансові цілі діяльності АТ «Оператор ринку»

Нефінансовими цілями АТ «Оператор ринку» визначено такі:

1. Організація торгів на об'єднаних ринках SDAC/SIDC.

Для організації торгів у об'єднаному спотовому ринку електричної енергії України та ЄС Товариство:

братиме участь у засіданнях, зокрема, Комітету всіх NEMO, DA/ID SC, MCSC, JET-EnC, PCG, та робочих групах, нарадах щодо імплементації європейського законодавства в сфері електроенергетики та об'єднання ринку електричної енергії України з ЄС;

братиме участь у діяльності Local Implementation Project;

братиме участь у розробці вторинного законодавства в сфері електроенергетики в частині об'єднання ринків (після гармонізації первинного законодавства);

здійснюватиме відповідно до прийнятих нормативно-правових актів кроки для забезпечення технічних та організаційних умов функціонування сполучення ринків РДН/ВДР України та ЄС (після імплементації європейського законодавства в сфері електроенергетики в частині об'єднання ринків);

здійснюватиме діяльність для підписання та приєднання до необхідних планів/договорів для роботи у SDAC/SIDC (після призначення номінованим оператором ринку електричної енергії (NEMO)).

2. Розвиток гендерної рівності та інклюзії.

Гендерна рівність та інклюзія є ключовими принципами сталого розвитку Товариства. Їх реалізація сприятиме підвищенню рівня довіри як працівників, так і стейкхолдерів, а також покращенню корпоративної культури та ефективності командної роботи.

З метою реалізації вказаної цілі Товариство:

проводитиме засідання Гендерного комітету з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

удосконалюватиме внутрішні документи у сфері гендерної рівності та інклюзії відповідно до міжнародних стандартів;

співпрацюватиме з міжнародними організаціями для обміну досвідом у сфері гендерної рівності та інклюзії;

організовуватиме навчання з гендерної чутливості для працівників.

3. Використання новітніх технологій у внутрішніх комунікаціях.

Ефективні внутрішні комунікації є основою продуктивної роботи Товариства, що впливає на корпоративну культуру, рівень залученості працівників і швидкість прийняття рішень. Згідно з результатами міжнародних досліджень, компанії з ефективними внутрішніми комунікаціями на 25% продуктивніші, а використання цифрових рішень дозволяє знизити витрати на адміністративні процеси на 30%.

Для реалізації зазначеної цілі Товариство:

впроваджуватиме інтерактивну платформу для комунікації співробітників;

використовуватиме штучний інтелект для аналізу настроїв працівників з дотриманням норм GDPR щодо конфіденційності персональних даних;

проводитиме регулярні онлайн опитування щодо залученості та умов праці.

Таблиця. Цільові показники ефективності АТ «Оператор ринку»

Найменування показника	Минулий рік (факт) 2024	Поточний рік (план) 2025	Плановий рік 2026	Плановий рік +1 2027	Плановий рік +2 2028
I. ФІНАНСОВІ ПОКАЗНИКИ					
<i>Основні фінансові показники</i>					
Коефіцієнти рентабельності:					
коефіцієнт рентабельності діяльності	0,12	0,07	0,08	0,08	0,08
коефіцієнт рентабельності EBITDA	0,25	0,22	0,23	0,24	0,22

коефіцієнт рентабельності власного капіталу	0,30	0,19	0,19	0,20	0,20
Коефіцієнти платоспроможності:					
коефіцієнт фінансової стійкості	0,23	0,81	0,67	0,65	0,46
Коефіцієнти ліквідності:					
коефіцієнт швидкої ліквідності	1,07	1,27	1,34	1,23	1,22
Виплати на користь держави, тис. грн					
Податкові, разом, з них:	185 128	159 668	171 179	178 174	187 001
Податок на прибуток	4 353	4 882	6 805	7 223	7 649
ПДВ	119 104	73 571	79 099	82 264	87 118
Рентна плата	—	—	—	—	—
Інші	61 671	81 215	85 276	88 687	92 234
Неподаткові, разом, з них:	31 366	16 579	20 996	23 249	24 679
Частина чистого прибутку/дивіденди	31 366	16 579	20 996	23 249	24 679
Інші	—	—	—	—	—
II. ОПЕРАЦІЙНІ ПОКАЗНИКИ					
Здійснення капітальних інвестицій, що передбачені інвестиційним планом товариства (2022-2026) та заплановані на 2027-2028 рік (тис. грн)	39 484,3	39 030,5	35 780,4	35 266	30 266
Кількість учасників, яким будуть надаватися інформаційно-консультативні послуги (надання доступу до аналітичної інформації)	10	—	—	—	—
Кількість учасників, яким будуть надаватися інформаційно-консультативні послуги (проведення консультацій)	201	85	90	93	94

Обсяги купівлі-продажу електричної енергії на товарній біржі (ДД), тис. МВт·год	—	460	1500	1800	2200
Кількість учасників торгів на товарній біржі (ДД), шт.	—	100	110	125	150
III. НЕФІНАНСОВІ ПОКАЗНИКИ					
Участь у засіданнях, зокрема, Комітету всіх NEMO, DA/ID SC, MCSC, JET-EnC, PCG та робочих групах, нарадах, щодо імплементації європейського законодавства в сфері електроенергетики та впровадження market coupling, %	100	100	100	100	100
Підписання Меморандуму про взаєморозуміння про намір співпрацювати та інтегрувати ринки електроенергії України та Молдови до Єдиного європейського ринку електроенергії, %	100	—	—	—	—
Участь у створенні та діяльності LIP, %	100	100	100	100	100
Участь у імплементації європейського законодавства в сфері електроенергетики в частині market coupling (первинне законодавство), %	100	100	—	—	—
Участь у розробці вторинного законодавства в сфері електроенергетики в частині market coupling (після гармонізації первинного законодавства), %	—	100	100	100	—
Отримання статусу NEMO	—	1	—	—	—
Підписання та приєднання до необхідних планів/договорів для роботи у SDAC/SIDC, %	-	100	100	100	-
Проведення торгів на сполучених РДН/ВДР України та ЄС, %	—	—	—	100	100
Проведення засідань Гендерного комітету з питань	100	100	100	100	100

забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, %					
Удосконалення внутрішніх документів у сфері гендерної рівності та інклюзії відповідно до міжнародних стандартів, %	100	100	100	100	100
Співпраця з міжнародними організаціями для обміну досвідом у сфері гендерної рівності та інклюзії, %	100	100	100	100	100
Організація навчання з гендерної чутливості для працівників, %	—	100	100	100	100
Впровадження інтерактивної платформи для комунікації співробітників, %	—	100	100	—	—
Використання систем штучного інтелекту для аналізу настроїв працівників з дотриманням норм GDPR щодо конфіденційності персональних даних, %	—	100	100	100	100
Проведення регулярних онлайн-опитувань щодо залученості та умов праці, %	100	100	100	100	100

IV. Корпоративне управління

Товариство повинно дотримуватися вимог законодавства України, що регулює діяльність Товариства, включаючи Політику державної власності, а також виконувати рішення уповноваженого органу управління/загальних зборів акціонерів (учасників) Товариства з урахуванням обов'язків членів органів управління Товариства діяти виключно в інтересах Товариства, добросовісно і розумно, у межах повноважень, наданих Статутом, і у спосіб, який, на їхнє добросовісне переконання, сприятиме досягненню мети діяльності Товариства.

Цілі корпоративного управління:

- 1) Впровадити ефективну систему внутрішнього аудиту шляхом розроблення відповідних порядків, методик та планів внутрішнього аудиту;
- 2) Впровадження ефективної системи управління ризиками і комплаєнсу шляхом проведення комплаєнс перевірок та постійної оцінки ризиків, їх перегляду (за необхідності);
- 3) Удосконалення внутрішніх корпоративних процедур шляхом розроблення та/або внесення змін у внутрішні нормативно-правові документи Товариства.

V. Очікування щодо управління дочірніми підприємствами

Дочірні підприємства відсутні.

VI. Пріоритети досягнення цілей

Одним з пріоритетних напрямків АТ «Оператор ринку» є своєчасна реалізація заходів, передбачених інвестиційним планом Товариства (здійснення капітальних інвестицій), яка дасть можливість виконувати стратегічні цілі та задачі, поставлені перед АТ «Оператор ринку». Основними джерелами фінансування капітальних інвестицій АТ «Оператор ринку» є власні кошти, зокрема, прибуток, що залишається у розпорядженні Товариства після сплати дивідендів, та кошти від нарахованої амортизації.

Тому, для реалізації виконання операційної цілі щодо здійснення капітальних інвестицій необхідно забезпечити отримання Товариством запланованого рівня прибутку від операційної діяльності до вирахування податків, фінансових витрат та амортизації, який характеризується коефіцієнтом рентабельності EBITDA. Від виконання зазначеного показника безпосередньо залежить можливість здійснення повноцінного фінансування капітальних інвестицій, передбачених інвестиційним планом АТ «Оператор ринку».

Крім того, обсяги реалізації заходів, що передбачені інвестиційним планом Товариства, також залежать від дивідендної політики органу управління.

VII. Консультації з Наглядовою радою (виконавчим органом) Товариства

Зауваження та пропозиції у вищого органу управління (Міністерства енергетики України як єдиного акціонера) до Листа очікувань власника відсутні.
